

Keskustan valtuustoryhmä: Valtuustoaloite lapsibudjetoinnin käyttöönottamiseksi Tampereella

Lapsibudjetoinnilla tarkoitetaan kunnan, maakunnan tai valtion talousarvion tarkastelemista lapsen oikeuksien näkökulmasta. Valtioneuvosto on julkaissut ”Lapsilähtöinen budjetointi”-selvityksen ja tietokartan lapsibudjetoinnin mahdollisuuksista kunnissa. Selvityksessä kuvataan välineet sekä etenemissuunnitelma lapsibudjetoinnin käyttöönottamiseksi osana kuntien päätöksentekoa ja palvelujohtamista. Lapsibudjetointi koostuu selvityksessä kahdesta kokonaisuudesta: kunnan tilinpäätöksestä jäljitetään kaikki lapsiin kohdistuvat määrärahat eli tehdään tilinpäätösanalyysi lapsiin käytetyistä julkisista varoista sekä lisäksi voidaan arvioida talousarviopäätösten lapsivaikutukset. Lapsibudjetointia on jo kokeiltu muun muassa Kemissä, Raahessa, Ikaalisissa, Oulussa ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa.

Lapsibudjetointi mahdollistaa sen, että kunnassa voidaan tarkastella julkisten varojen käyttöä lapsiin kokonaisuutena – ei vain yksi kunnan toimiala kerrallaan. Lapsibudjetoinnissa kyse on talousarvion lapsiin kohdistuvien määrärahojen tarkastelusta kokonaisuutena hallinto- ja toimialarajat ylittäen. Lapsibudjetoinnissa keskeisenä tavoitteena on palveluiden vaikuttavuuden arvioinnin mahdolliseksi tekeminen. Lisäksi lapsibudjetoinnin avulla tuotetaan päätöksenteon tueksi tietoa, jonka avulla lapsiin kohdistuvat määrärahat voidaan tulevaisuudessa kohdentaa oikeudenmukaisemmin ja tehokkaammin.

YK:n lapsen oikeuksien komitean mukaan sopimusvaltioiden tulee ottaa kaikki lapsen oikeudet huomioon talousarvioprosessien kaikissa vaiheissa ja kaikissa hallintojärjestelmissään kansallisesti ja paikallisesti. Käytännössä tällä tarkoitetaan lapsibudjetointia. Lapsibudjetointia voidaan pitää edellytyksenä YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen kokonaisvaltaiselle toteuttamiselle kuntatasolla.

Keskustan valtuustoryhmä esittää, että Tampereen kaupunki aloittaa valmistelun oman lapsibudjetoinnin mallin käyttöönottamiseksi. Esitämme myös, että kaupunki on mukana vaikuttamassa siihen, että lapsibudjetointi otetaan käyttöön myös tulevalla Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Tampereella 20.9.2021

Keskustan valtuustoryhmä
Jouni Ovaska
Vilhartti Hanhilahti
Matti Järvinen

Varavaltuutetut
Suvi Mäkeläinen
Katriina Majuri
Kalle Kiili